

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25P/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420202218
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1420202218.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - I. zastúpená Advokátskou kanceláriou BUZINGER & PARTNERS s.r.o., so sídlom Námestie Martina Benku 15, Bratislava a otec - T. zastúpený Advokátskou kanceláriou Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, Bratislava o návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- II. Návrh matky na zmenu kolízneho opatrovníka z a m i e t a.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 09.06.2020 žiadala matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu o zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č.k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, právoplatného dňa 11.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019 a vykonateľného dňa 27.09.2019, nakoľko odpadli dôvody pre ktoré bolo nariadené a zároveň realizácia nariadeného neodkladného opatrenia vážne ohrozuje zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa.

2. V návrhu matka uviedla, že predmetné uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd vydal výlučne na základe návrhu otca a ním tvrdených skutočností a predložených dôkazov. Pred nariadením neodkladného opatrenia si súd vôbec nevyžiadal vyjadrenie matky, ani neskúmal názor maloletého dieťaťa, hoci sa nariadené neodkladné opatrenie priamo dotýka ich práv a oprávnených záujmov. Na základe jednostranných tvrdení a podkladov prezentovaných otcom súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady odôvodňujúce okamžitý zásah do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia v časti týkajúcej sa úpravy styku, osvojil si nepodložené tvrdenie otca, že matka bráni otcovi v styku s maloletou. Súd sa následne priklonil k názoru otca, že rozsah styku je nedostatočný k tomu, aby mohol plnohodnotne tráviť čas s maloletým dieťaťom a aby sa citové puto medzi nimi mohlo prehĺbovať a takisto, aby mala maloletá možnosť vytvárať si citové puto aj s najbližšou rodinou otca, čo je pre ďalší vývoj dieťaťa dôležité. Skutkové tvrdenia uvádzané otcom, z ktorých vychádzal súd pri nariadení neodkladného opatrenia sú nepravdivé, nepodložené a pravdu skresľujúce, prezentované otcom so zlým úmyslom a v rozpore s dobrými mravmi. Po nariadení neodkladného opatrenia odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené tým, že nastal kvalitatívny posun v otázke miery preukázania rozhodujúcich skutočností. Realizácia nariadeného neodkladného opatrenia navyše vážne ohrozuje zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa. Nie je pravdou, že matka bez ospravedlniteľných dôvodov bránila alebo bráni otcovi v styku s jeho dcérou. Styk maloletej s otcom sa dlhodobo realizuje aj bez potreby neodkladného opatrenia, a to na základe dohody rodičov, avšak vždy za prítomnosti matky. Prítomnosť matky pri styku otca s dcérou je odôvodnená záujmom a aj jednoznačne prejavenu vôľou

maloletej. Poukázala na vypracovaný znalecký posudok č. 25/2019 znalkyňou U. z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí k maloletej zo dňa 10. októbra 2019. Navrhla, aby súd uvedený znalecký posudok bezodkladne vykonal ako dôkaz a následne znalkyňu vyslúchol o skutočnostiach uvádzaných v znaleckom posudku. Z obsahu uvedeného znaleckého posudku je zrejmé, že maloletá sa počas psychologického rozhovoru pred znalkyňou opakovane vyjadrila, že nechce byť s otcom sama. Oveľa závažnejšou skutočnosťou, ktorá vyplýva zo znaleckého posudku, je vyjadrenie maloletej, že otec jej ubližuje. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že maloletá V. dokáže akceptovať a dokonca si želá prítomnosť oboch rodičov, zvlášť vtedy ak sa má stretnúť s otcom, cíti sa pokojnejšie a bezpečnejšie, ak je pri ich stretnutí aj matka. Akékoľvek nútenie a prehovárание u dieťaťa v tomto vekovom období spôsobí len silnejšie obranné mechanizmy, čo by pravdepodobne vystupňovalo k úplnému negativizmu v správaní, prežívaní i myslení, až vytvoreniu tzv. emočnému bloku, ktorého následkom môže byť psychosomatické ochorenie, neuróza, či iné poruchy správania. Podľa znalkyne nemožno od dieťaťa chcieť, aby vnímalo pozitívne a s dôverou otca, ktorý kričí na jeho matku a ju ako dieťa posmeškuje, ironizuje, zneisťuje, nepohládí, a pod. V každom prípade je potrebné rešpektovať názor maloletej na frekvenciu, organizáciu a priebeh stretávania sa s oboma rodičmi. V nadväznosti na uvedené je zrejmé, že predmetné neodkladné opatrenie nariadené súdom, ktoré núti maloletú proti jej výslovnej vôli stretávať sa len so samotným otcom, je v zjavnom rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, pričom realizácia neodkladného opatrenia vážne ohrozuje zdravie a priaznivý vývoj maloletej.

3. Prostredníctvom podania doručeného súdu dňa 13.07.2020 otec k návrhu matky priložil nahrávku, z ktorej vyplýva ako je maloletá vedená matkou k tomu, čo má a nemá od neho vyžadovať. Uviedol, že matka na neho neustále útočí a vyvoláva v maloletej strach z normálnych vecí. Ako príklad opísal situáciu, keď zobral maloletú na plecía a matka začala kričať, že ju ohrozuje až sa maloletá rozplakala. Neodkladné opatrenie je podľa neho potrebné zachovať a navyše žiada vykonať znalecké dokazovanie, znalcom, v odbore Psychológia aj Psychiatria.

4. Prostredníctvom podania doručeného súdu dňa 27.07.2020 otec oznámil, že maloletá je stále viac pod vplyvom manipulácie matky. Jeho stretnutí s maloletou sa už zúčastňuje aj babka maloletej, o čom súdu predložil fotografie. Zasahujú pritom do priebehu ich styku a napádajú ho. K jeho rodičom naopak maloletá nemôže vôbec chodiť, pretože sú podľa slov matky prašiví a údajne "žijú v špine". Obidva názory matka prezentovala aj pred psychologičkou U. ku ktorej sa dostavil na žiadosť matky a ktorá v danom čase mala riešiť jeho údajný nezáujem o maloletú. Po niekoľkých stretnutiach matka sedenia prestala navštevovať s odôvodnením, že psychologička je nekompetentná a mala by vrátiť diplom. Následne mu matka aktívne začala brániť v styku s maloletou a prestala mu brávať telefón, na čo nasledoval jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Prostredníctvom vyjadrenia doručeného súdu dňa 13.08.2020 otec v zastúpení svojho právneho zástupcu uviedol, že matka sa voči nariadenému neodkladnému opatreniu, ktoré žiada v tomto konaní zrušiť, odvolala. Svoje výhrady v odvolaní uviedla a odvolací súd sa s nimi zaoberal a posúdil ich. K námietke matky, že súd mal nariadiť neodkladné opatrenie výlučne na základe návrhu otca a ním tvrdených skutočností, teda že nezisťoval názor dieťaťa, sa odvolací súd vyjadril v bode 10. potvrdzujúceho uznesenia kde konštatoval: „Na námietky matky o porušení jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd jej neumožnil vyjadriť sa k návrhu otca, vychádzal len zo subjektívnych tvrdení otca a nezisťoval ani názor maloletej, odvolací súd neprihliadal. Odvolací súd poukazuje na špecifickosť inštitútu neodkladného opatrenia, podmienky jeho nariadenia, charakter neodkladného opatrenia, z ktorého vyplýva, že súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie neodkladného opatrenia a nemá povinnosť doručiť matke návrh na vyjadrenie, ani zisťovať názor dieťaťa. Rovnako nemožno prihliadať na námietky matky súvisiace s konštatovaním súdu prvej inštancie o oboznámení sa s obsahmi spisov vedených na súde týkajúcich sa rodičov maloletej. Tu je potrebné poukázať na to, že iné vedené konania svedčia o konfliktoch v rodine a potrebe riešenia ich situácie, pričom v danom konaní matka mala priestor v rámci odvolacieho konania vyjadriť sa k odvolaniu a návrhu otca, predložiť dôkazy, na ktoré odvolací súd prihliadal a tieto vyhodnotil. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je dočasným opatrením sledujúcim najlepší záujem dieťaťa, ktoré má právo na oboch rodičov a na pravidelný kontakt a trávenie času aj s otcom. Rovnako dáva odvolací súd do pozornosti, že rozhodnutie súdu je potrebné rešpektovať a dodržiavať určené termíny stretnutí otca s maloletou.“ Z vyššie uvedeného vyplýva, že matka v tomto konaní žiada, aby boli jej odvolacie dôvody opätovne prehodnotené. V tomto zmysle inštitút zrušenia neodkladného opatrenia využíva ako akýsi ďalší „opravný prostriedok“, čo považuje otec za neprijateľné a rozporné s procesným

právom. S účasťou matky na jeho styku s maloletou nikdy nesúhlasil, nakoľko matka mu styk marí a zasahuje mu do neho. Ako príklad uviedol, kedy počas realizácie styku sedel pri stole sám a matka so svojou matkou a maloletou sedeli pri vedľajšom stole. V danom prípade je preto nepochybne potrebný zásah súdu. Nie však formou zrušenia neodkladného opatrenia z dôvodov, ktoré matka navyše už prezentovala v samotnom odvolaní a ktoré už odvolací súd posudzoval, ale formou urýchleného nariadenia výkonu rozhodnutia, aby mal otec aspoň šancu venovať sa dcére počas pár hodín nariadeného styku. Ku kontroverznému, otcom niekoľkokrát rozporovanému „znaleckému“ posudku, ktorý, hoci bol vypracovaný kamarátkou matky, na objednávku matky, bez vedomia otca a konajúceho súdu, uviedol, že v konečnom dôsledku tak či tak konštatuje, že maloletá V. otca potrebuje a otec jej chýba, vyjadruje silnú potrebu byť s otcom a mať s ním vzťah. Vzájomné nezhody rodičov je preto dôvodné riešiť psychologickým poradenstvom a nie vylúčením otca zo života R. tak, ako sa toho domáha matka. Závery znaleckého posudku otec maloletej rozporuje. Nariadené neodkladné opatrenie nenúti V. konať proti svojej vôli, ale je zjavne vydané proti vôli matky, ktorá nie je schopná rešpektovať súdnu autoritu a koná protiprávne. Záujem maloletého dieťaťa si zamieňa s vlastným záujmom a sama tak ohrozuje zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa. Je zrejmé, že rodičia maloletej V. sa nezhodnú v tom, čo je najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Matka za najlepší záujem maloletého dieťaťa považuje vylúčenie otca zo života, otec naopak právo dieťaťa na oboch rodičov a na pravidelný kontakt a trávenie času aj s otcom. Aj v tejto súvislosti otec navrhol nariadiť výchovné opatrenie spočívajúce v psychologickom poradenstve, čo však matka opäť bojkotuje a voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa sa odvolala. Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. značkou 25P/109/2019. Matka nie je schopná oddeliť rodičovský vzťah od partnerského vzťahu. V každom svojom podaní sa „sťažuje“ na prístup otca k ich vzájomným manželským vzťahom. Otec má záujem riešiť komunikačné problémy, matka ich však odmieta. Z uvedeného dôvodu otec navrhol realizovať už spomínané výchovné opatrenie formou psychologického poradenstva. Otec ešte ani raz nestrávil so svojou maloletou dcérou čas v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia - tvrdenia matky sú preto ako vždy „nafúknuté“ a klamlivé. Matka otcovi jednoznačne v styku bráni. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj s ohľadom na to, že skutočným dôvodom návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je snaha predísť výkonu rozhodnutia, navrhuje návrh matky zamietnuť.

6. Matka prostredníctvom podania doručeného súdu dňa 14.09.2020 navrhla zmenu kolízneho opatrovníka, nakoľko Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny si dlhodobu neplní svoje zákonné povinnosti. Za opatrovníka navrhla T. starého otca maloletej, ktorý s ustanovením do tejto funkcie súhlasí.

7. Otec prostredníctvom podania k návrhu matky na zmenu kolízneho opatrovníka uviedol, že nesúhlasí s ustanovením starého otca maloletej za kolízneho opatrovníka z dôvodu vzájomných nezhôd rodičov, ktoré sa prenášajú aj na ostatných rodinných príslušníkov. V prípade ustanovenia kolízneho opatrovníka - starého otca maloletej V. v takomto skutkovom stave by bol popretý základný predpoklad takéhoto opatrovníctva a hrozila by kolízia záujmov opatrovníka s dieťaťom, čo je okolnosťou vylučujúcou, aby bol dieťaťu ustanovený takýto opatrovník.

8. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. o Civilnom sporovom poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 1, prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. o Civilnom sporovom poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. o Civilnom sporovom poriadku, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. o Civilnom mimosporovom poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Po oboznámení sa s návrhom matky a vyjadreniami otca, ako aj s priloženými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia. Dôvody, ktoré matka uvádza v návrhu boli zohľadňované už v rámci odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia, sp. zn. 25P/118/2019, pričom

aktuálne je styk s otcom upravený iba v minimálnom rozsahu, nakoľko išlo o úpravu styku bez bližšieho dokazovania, ktoré tento inštitút ani nepripúšťa. Ak matka argumentovala znaleckým posudkom č. 25/2019 vypracovaným znalkyňou U.. zo dňa 10.10.2019, súd zdôrazňuje (podobne ako Krajský súd v Bratislave v uznesení č.k. 11CoP/184/2020 - 173, vydanom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 25/109/2019), že naň nemožno nazerať ako na výsledok komplexného znaleckého dokazovania, keďže znalkyňa vykonala znalecký posudok bez vedomia druhého rodiča - otca, iba na základe údajov a informácií od matky a k záverom dospela bez vyšetrenia oboch rodičov a najmä bez vzájomnej interakcie medzi otcom a maloletou. V konaní vedenom Okresným súdom Bratislava IV pod č.k.17P/49/2019 vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu súd podrobným dokazovaním zistí, aká je najvhodnejšie forma zverenia maloletého dieťaťa ako aj úprava styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom, pričom na Okresnom súde Bratislava IV je vedené pod č. k. 58Em/1/2020 aj konanie o výkon rozhodnutia, kde súd bude rovnako postupovať s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené, súd návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol.

13. Čo sa týka návrhu matky na zmenu kolízneho opatrovníka, súd návrh matky rovnako zamietol, a to práve z dôvodu možnej kolízie záujmov rodinného príslušníka jedného z rodičov (otca matky maloletej) s maloletým dieťaťom. Z podaní oboch rodičov je zrejmé, že ich vzájomné vzťahy sú narušené. Súd musí zohľadňovať záujem maloletej na jej vzťahu s oboma rodičmi a aj záujem oboch rodičov na vzťahu s maloletou. Ak však dochádza medzi rodičmi ku vzájomným kolíziám, je možné dôvodne predpokladať, že záujmy maloletého dieťaťa sa môžu dostať do kolízie aj s blízkou osobou jedného z jej rodičov. U tejto blízkej osoby totiž možno očakávať, že bude pri zastupovaní maloletého dieťaťa favorizovať len jedného rodiča, a to práve toho, vo vzťahu ku ktorému je v pozícii blízkej osoby, čo už ale nemusí sledovať záujmy maloletého dieťaťa. Z tohto dôvodu je v konkrétnom prípade vhodnejšie zastúpenie Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.